

ELŐFIZETÉSI AR:

Negyedévre. 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üz-
etében, Falkenstein Soma dohánytözsdejé-
ben, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG:
hova a lap szellemi részét illető köz-
lemények küldendők:
Városháza 4. szám.
(Markó-ház.)
Szerkesztő otthon található egész nap.
KIADÓHIVATAL:
hova a nyiltterek, hirdetések és elő-
fizetési díjak, valamint reclamációk
küldendők:
Wesselényi Géza
könyvnyomdája
Szőchenyi-utca 45. sz.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Semmi se lesz belőle.

Régóta halljuk már, a kormánypárti sípok és trombiták régóta hangoztatják, hogy dr. Miklós Gyula Borsodvármegye főispánjává fog kineveztetni; sőt már azt is olvastuk néhány fővárosi lapból, hogy a minisztertanács ez ügyben már döntött is és a kinevezés még ebben a hónapban várható.

Az egész dologban csak annyi az igaz, hogy a borsodmegyei kormánypárt nagyon szeretné, ha a türelmes és békeszerető báró Vay Béla helyett már dr. Miklós Gyula ülne a főispáni székben. Azok a garasos hírek, melyek mint kövér hírlapi kacskák lepték el a fővárosi irodalmi tereit, mind a fent tisztelt párt miskolczi műhelyéből vették eredetüket. Csakis arra való, hogy a kormány figyelmét Miklós Gyula személyére főlhívják. Hátha lesz valami sikere a nagy lármának?!... Ezt gondolták magukban.

Hejh, be jó is volna már, ha Miklós Gyula lenne a főispán! Megüresednék mingyárt az alispáni, főjegyzői és még néhány magasabb hivatalos állás, azokat rögtön elfoglalhatnák a párt kolompos emberei s azután ők uralkodnának a vármegye fölött.

Hogy azonban ez a mamelukok által várva-várt boldog idő valaha eljőjön, mi azt nem hisszük. Sok mindent fölteszünk ugyan a mai kormányról, de ezt már nem tételezzük föl róla. Nem hisszük, hogy a Wekerle-kormány erőnek-erejével, készakarva földúlja egy csendes vármegye békéjét, nyugalma, hogy az egyenetlenkedés és a viszálykodás üszkét dobja a legszebb egyetértésben élő polgárok közé, a közigazgatás kimondhatatlan kárára, csak azért, hogy egy tizenhárompróbás embernek, jutalmat, konczot adjon. Nem hisszük, mert ez az eljárás betetőzése volna ama tengernyi tévedésnek, melyet e korrupziókon épült kormány két évtizedes uralkodása alatt elkövetett.

Vak láрма az egész hirharangozás. Egy rozsdás fegyver a borsodmegyei kormánypárt arzenáljából, melyet a megye feletti hatalom kivívása érdekében előrántani most jónak látott. Mert tudni kell m, hogy a borsodmegyei kormánypárt a vármegye feletti uralom kivívására már évek óta törekszik, hol nyiltan, hol titokban. A párt egyik tekintélyes és befolyásos embere félesztendővel ezelőtt említést tett előttünk azokról az aknamunkákról, melyeket a fent tisztelt párt évek hosszú során át cselekedett. Nem lesz talán érdektelen, ha ezeket most mi is elbeszéljük.

A dolog története ott kezdődik, a mikor Szaffka Pált megyei főügyésznek megválasztották. Akkor a győzelem által vérszemet kapott kormánypárt egy titkos gyűlésen elhatározta, hogy Borsodvármegyét egész teljességében mameluk-vármegyévé gyurják át. A titkos szervezetet megalkották, szálai elnyulnak a megyében mindenfelé. Akcióba azonban mind a mai napig nyilt sikerrel nem léphettek, mert a Melezer Gyula alispán iránt tüntetésszerűleg megnyilatkozott közvélemény, a megye bizalmi nyilatkozata, valamint a Herman Ottó megválasztása egy

kissé megfélemlítette őket. Oroszlánkörmeiket azonban mutogatták néha-néha. Bizony Ákos és Soltész Nagy Albert kimaradása a közigazgatási bizottságból ennek a titkos szövetkezettnek a műve volt. Ennek a műve volt Csák György pénzügyigazgató áthelyezése is. A titkos liga ugyanis azt tapasztalta, hogy Csák Györgyöt korteszélokra nem használhatja föl oly mértékben, a milyen mértékben egy pénzügyigazgatót fel szoktak használni; és hogy képviselőválasztások idején a párt ne legyen kénytelen legelősebb fegyverét tétlenül hevertetni, Csák Györgynek innen menni kellett!

Most menni kell innen báró Vay Bélának!

Ezt is elhatározta a párt ama titkos gyűlésén, mert báró Vay Béla sem fejtett ki olyan akciózt a párt érdekében, mint a milyen akciózt egy főispánnak képviselőválasztások idején kifejtenie kell. Menni kell neki mindenáron, ha akar, ha nem.

Még szép dolog ettől a tisztelt párttól, hogy báró Vay Béla állását nem bolygatta addig, míg számára egy magasabb állás nem kínálkozott. „A főrendiház alelnöki állása éppen neki való — így gondolkoznak a Miklós Gyula emberei itt alatt és odafent — hát beszéljük rá az öreget, hogy helyet adjon Miklós Gyulának, a „B. M. Közlöny” szerint: „a felkelő napnak!”

Hanem hát kettőn áll a vásár.

Báró Vay Béla, a nemes gondolkodású főispán, a ki két évtizednél tovább nagy ambícióval, lelkének összes tehetségével munkálta Borsodvármegye javát, boldogulását, a ki nagy elődeinek példája szerint a megye érdekeit folytonosan szívén viselte, aligha fog a fent tisztelt párt óhaja szerint cselekedni. Nem hisszük ugyanis, hogy báró Vay Béla a kilátásba helyezett magas állásért elhagyja szeretett vármegyéjét, akkor, a mikor biztosan tudja, hogy elmenetele után a beláthatatlan zavarok és viszálykodásoknak lesz az szárandó színhelye. Mert ha ő utána csak ugyan Miklós Gyula lenne a főispán, olyan felfordulás lenne itt, a milyent még ekkoráig nem ért meg egyetlen vármegye sem ebben az országban. Ennek a szerencsétlenségnek báró Vay Béla nem teheti ki Borsodvármegyét, mert akkor megtagadná multját, dicső őseinek tradícióit.

Am nevezék ki báró Vay Béla főispánt a főrendiház alelnökévé, de más körülmények között; akkor t. i., ha helyére olyan férfit találnak, a kit a főispáni székbe a megye rokopszenve kísér. És nevezék ki dr. Miklós Gyulát — ha érdemeket szerzett reá — miniszteri tanácsosnak vagy államtitkarnak, avagy nem bánjuk, főispánnak is — de más vármegyébe! Boldogítsanak vele más vármegyét, csak Borsodvármegyét ne; mert ő itt nem kedves ember, iránta — kivéve azokat, a kik az ő emelkedését saját emelkedésüknek lépcsője gyanánt tekintik — még a kormánypárt hívei is ellenszenvvel viseltetnek.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a kormány ezeket a dolgokat apróra ismeri; éppen azért nem hisszük, hogy a Miklós Gyula főispánjáról szóló híreknek alapja legyen.

Miklós Gyula kinevezésének ellene szól a közérdek. Mert vajjon — ismerve a viszonyokat — lehet-e még csak képzelnünk is, hogy Miklós Gyula főispánja alatt itt csak türhető közigazgatás is legyen. Fenekestül felfordulna itt minden, a megyei közgyűlések terme az örökös botrányok színhelyévé változnék.

A megyei kormánypárt óhajthatja ugyan ezeknek az állapotoknak a bekövetkezését, óhajthatja Miklós Gyula kinevezését — pártérdekből; de lehetetlennek tartjuk, hogy a mai kormány a pártérdeket elébe tegye a közérdeknek.

Mi tehát a Miklós Gyula főispánjáról azt hisszük, hogy — semmi se lesz belőle!

(—t.)

A delegációk.

Miskolcz, 1894. szept. 18.

(*) Budapesten a mult hét utolsó napján ismét összeült a delegáció, Deák Ferencznek ez a mixtum kompozituma, melynek egyedüli teendője évenként pár napra összeülni, ott a három közösügyes minisztert előlről is, hátulról is megbámulni, hozzá nyiltan olyan kérdéseket intézni, a melyre a nyerendő választ is már előzetesen titokban megbeszélések azután megszavazni a közösügyes költségekre szükséges milliókat, végig enni egy pár hivatalos ebédet s ismét széteszlaui a nélkül, hogy Magyarország ügyein valamit lendítettek volna.

A függetlenségi pártok, tudjuk, hogy ezen intézményt, mint a 67-es kiegyezés folyományát, illetőleg megoldását el nem ismerik, annak létjogosultságát kétségbe vonják s éppen ezért annak tanácskozásaiban sem vesznek részt. Ez a tény a függetlenségi párt elvi álláspontjából magyarázható meg s mivel elvi alapon áll a dolgok illetén állapota, azok helyességeihez nincsen szavunk.

Más kérdés azután az, hogy politice' helyes eredményekre vezet-e ezen intézmény ignorálása s vajjon nem volna-e helyesebb számolni a létező állapottal, a létező viszonyokkal s ellenzékét képezni a közösügyes kormánynak, a közös minisztériumnak a delegációban, azon testületben, melynek a 3 közös miniszter egyedül felelős alkotmányunk szerint. Tudjuk, hogy a delegáció tagjai leginkább a kormánypárt padjairól kerülnek ki s ezért nem is lehet azon csudálkozni, ha ezek a delegátusok mindenben elfogadják s helyeslik a saját gazdáik nézeteit, ténykedését, kívánságait s a mi óhajtasuk mint magyar embereknek magyar ügyekben, magyar nemzeti szempontokból volna is, azokkal vagy elhallgatnak a saját carrierjük kedvéért, vagy a kívánságot oly csekély erélylyel védik, hogy végre az ország közvéleménye is elhallgat s napirendre tér intézmény és ember felett.

Azért is a szabadelvű, helyesebben kormánypárt tagjaiból kikerült delegátusoktól nem lehet sokat várnunk, azok a régi stendriánt, ha meglátják is, jól érzik magukat a vaczokban. Igaz, hogy a nemzeti pártból is van ott egy néhány ember, mint például Apponyi gróf, Horanszky, Beóthy, Bolgár, Abrányi, de ezek sem képesek a kellő erélyt kifejteni a támadásban s nem is eléggé kitartók a vitálisabb nemzeti kérdésben, sőt tovább megünné valódni nemzetien magyar kér-

dést ők a delegációban soha fel sem vetettek. Huszonhat évi fáradságuk s ellenzékiességüknek máig sincsen más eredménye, mint hogy a hadsereg császári királyiból császári és királyi lett pecsétein, feliratain, de ez az „és“ szó magán a hadseregen, a hadi kormányzaton s a közügyek természetén és elintézési módján semmit se változtatott.

Ez pedig eredménynek: semmi; vivmányok: kétségbeejtő és a jövőre nézve kecsegtetőnek éppen nem mondható.

Lám, Ugron Gábor csak két ízben ment be a delegációba s ott olyan pánikot okozott a közös és nem közös miniszterek, udvari emberek és más kis és nagy potentátok közt, hogy kívánatosnak mutatkozott az ő otthon hagyása, mert félős volt, hogy az ő éles támadása, kétségbeejtően igaz érvelése előtt meg kell a közügyes lovagoknak hátrálni s engedelményt kell tenni a dinasztikus eszmék kedvéért dinasztikánk érdekében a „marchia“ nagyhatalmi állásának szilárdabb alapra fektetése szempontjából a magyar nemzeti eszméknek, a magyarok kívánságainak. Ettől pedig hatalmasaink Lajthán innen s Lajthán túl a maguk rövid látásukkal jobban félnek, mint egy esetleges forradalomtól.

Éppen ezért mutatkoznak azon elszomorító jelenségek, melyek a kiegyezés változhatlanságát, annak szerződési természetét proklamálván, ezen hamis feltevésből olyan következményeket vonnak le, a melyek a magyar közjog, az általános politika és észjogi szabályok szerint tarthatatlan, nevetséges ostobaságok, olyanok, a miket soha egy politikai iró sem mert papírra vetni s melyek ellen küzdeni minden fegyver jó és tisztességes.

Igen is, a 67-es kiegyezési törvény alaptörvény, melyet a nemzet és koronás királya létesített, — de melynek létesítésénél a megváltozhatlansági elv ki nem köttetett, a törvény szövegébe fel nem vétetett s melynek létesítésénél egyik fél sem — különösen a magyar nemzet, nem mondott le a javítás, módosítás jogáról, a melyről mint nemzet, mint állam — természetjog szerint — le sem mondhatott, minthogy ahhoz joga nem volt, nincs s nem lehetett, mert az állam, a nemzet: nem az ország határában belül momentán létező emberekből áll, de magában foglalja a jövő embereit is a végtelen időig. Ezekről disponálni pedig nincs joga egy Deák Ferencnek sem.

Bármit mondanak is a kiegyezési törvény változhatlan voltáról, az mind humbug, mind szofizmas bármily helyes, okos alkotás volna is az, annak változhatlan volta képtelenség. Az is, mint minden emberi alkotás, gyarló, javításra, módosításra szorul, a szerint, a mint azt az országnak, az államnak, a nemzetnek s az államot alkotó magyarságnak az érdekei megkövetelik. És éppen ezért nem mondunk le a mai viszonyok mellett sem az önálló magyar hadseregről, az önálló valuta és bankrendszeréről, arról, hogy Magyarország gazdaságilag s kereskedelmi szempontból is önálló állam legyen, mely vámsorompót állíthat fel a saját határain úgy a német, mint az osztrák produktumokra nézve.

A míg azonban ez a megváltozhatlansági képtelen hipotézis agyon nem ütött, addig a míg kormányunk eléggé rövidlátó lesz ennek tarthatlanságát be nem látni, addig az előremenésre gondolni sem lehet, addig a nemzeti kívánságoknak nevésségesen redukált része is évek hosszú során át folytatott küzdelem után is csak olyan mostoha elbánásban fog részvételni, mint a magyarországi katonai akadémiának az ügye, a melyet 1867 óta folyton sürgetünk, a melyre égetően szükség van, de a melyet az osztrák féltékenység nevésségesen kicsinyes indokból létesíteni nem enged.

Hírlapok! an azonban hiába jajgatunk, hiába unkorkodunk, — az a hang még a magyar delegációig sem hat el, — hogy vennék hát figyelembe minisztereink.

Mi csak adjuk a katonát s fizessük az adót, a közös és nem közös

miniszterek pedig hadd kormányozzanak bennünket úgy, a hogy nekünk nem tetszik s a hogy a mi nézetünk szerint nincs jól s tegyük ezt addig, a míg meg nem unjuk, a míg a nemzet öntudatra nem ébred s olyan emberekre nem bizza sorsát, a kik a rossznak ismert létező állapotot megváltoztatni akarják és tudják.

Eső után köpönyeg.

A mező-csáthi ev. ref. tanítói kör 1894. július 16-ki gyűlésében, mint en azt a „Szabadság“ július 25-ki számában K. J. aláírással jelzett rövid tudósításból olvastam, ezzel a kérdéssel foglalkozott: „miért szükséges a felvételi vizsga?“ — El is határozták, hogy sérelmüket felsőbb hatóságuk elé terjesztik — Helyesen tették, joguk van hozzá. — Én azonban, a ki 26 éves tanárságom alatt annyit, a mennyit tapasztaltam, azon meggyőződésben bátorkodtam lenni, hogy nem fölösleges az a felvételi vizsga; azért erről a tárgyról fel akartam világosítani, már t. i. a mennyire szerény tehetségemnél fogva tehettem, a felsőbb hatósághoz tartozókat arról, hogy szükséges a felvételi vizsga. — Írtam tehát egy rövid cikket a Sárospataki Lapoknak, mely azt augusztus 6-ki számában közölte. Azért írtam éppen ennek a lapnak, mert azt a lapot olvassák azok, kik elé ezen ügyet az értekezleten levő tanító urak felakarták terjeszteni — Cikkkemet a „Szabadság“ szerkesztője, valószínűleg azért, mert nézetemet osztotta, és meri tudta, hogy eljárása ellen kifogást nem teszek, minthogy nem is teszek, jónak látta éppen a beírások előtt lapjába felelni.

Cikkkemmel én a nevelés ügyének akartam szolgálatot tenni, valamint azon szerkesztők is, kik cikkkemet minden megjegyzés nélkül közzé tették. — Gondoltam én azt, hogy zsarátokba nyúlok; de a közügy érdekében nem igen sokat szokott az tenni, a ki egy kis kellemetlenségtől félve, ki hagyja száradni a tintatartóját. — Már én azzal úgy sem sokat nyerek vagy veszek, ha egy-két emberrel több lesz azok száma, kik suba alól rám kiabálnak; de a közügy, még pedig a nevelés ügye bizonyosan nyer azzal, ha azok, a kik annak érdekében szót emelnek, egymást és a nagy közönséget felvilágosítják olyan dolgokról, melyeket sokat látnak, hallanak és tapasztalnak; de kimondani nem akarnak. — Így született az én rövid cikkkem; így gyűjtöttem én a fejemre eleven szemét.

A „Szabadság“ 69. évf. számában már egész elkeseredéssel támadott ellenem „Egy tanító.“ — Azután jött a „mező-csáthi ev. ref. tanítói körtag.“ — Az elsőre már szedték a nyomdában válaszat, midőn főgimnáziumunknál a felvételi vizsgát elől járásuknak bezűntette; visszakértem tehát én is válaszat, gondolván, hogy eső után késő a köpönyeg. Most azonban a második cikk tartalmából már azt gyanítom, hogy, ha tovább is hallgatok, megynék valamennyi fiatal tanítója szabadságot vesz magának, hogy az én hátamon gyakorolja magát az írásban. Bocssásanak meg a fiatal óriások: de már ilyen szerepre még sem vállalkozom.

Nagyon röviden megfelelhetnék mind az „Egy tanító“ úrnak, mind a „mező-csáthi ev. ref. tanítói körtag“ úrnak; csak annyit kellene válaszolnom, hogy, ha a tanító urak olyan függetleneknek érzik magukat, miért beszélnek suba alól? Miért nem írták cikkkök alá becses nevéket? Látják, ha tréfálni akarnék, azt mondhatnám, hogy nem mérték; és nem én tölem félték, hiszen én már öreg ember vagyok, hanem saját bátorságuktól ijedtek meg. Könyvű ott beszélni, a hol csak magunkszóru emberek vannak; ott én is vitéz vagyok; de tessék csak visszagondolni arra a szép mesére, mikor az egerek elhatározták, hogy a macska nyakába csengetyűt kötnek. Még Miskolcon ma sincs csengetyű egy macska nyakába sem.

De én sokkal több tisztelettel viseltem a tanítói kar iránt, mint sem hogy ilyen tréfával üssöm el a dolgot. Nem írtam én cikkkemet csupán azért, hogy a nevetem nyomtatásban lássam; nem is azért írtam a cikk alá a nevetem, hogy lássák, hogy én is tudok egy pár olyan sort írni, melytől a nyomdafestéket nem sajnálják; hanem azért, mert meggyőződésemet nem szoktam szégyenlenni; és hogy a más meggyőződésen levők legalább tudják, hogy kivel állanak szóba. Szébb is az így nyíltan mondani meg az embernek véleményét, mint bevárni az eredményt, hogy dicsőrik-e nézetemet vagy gyalázzák? Akkor azután, ha tapsolnak elől a szerző; ha füttyölnek, akkor nincs apja a szegény kitagadott cikkknek.

Elűthetném a komolyabb választ egyszerűen azzal is, hogy nézze meg, a ki a felvételi vizsga hasznos voltát tagadja, a mostani második osztályunkat, s látni fogja, hogy sokkal népesebb, mint az előző években volt, midőn még felvételi vizsgát nem tartottunk; de erre mégint mondhatna valaki egy cifra rimet. Tamások voltak ez előtt 1861 évvel is, lehetnek tehát most is. Én a névtelen urakat ilyen Tamásoknak képzelem, azért, bocsánatot kérve a nevelés ügyét talán unalmasnak is találó olvasóktól, kissé foglalkozom még azzal az eltilt és már csakugyan megboldogult felvételi vizsgával. Hátha

olyan erős bizonyítékokat találnak felhozni jövőre (mert még lehetnek hátra néhányan, a kik fenekednek ellenem), hogy még a katonai intézeteknél is megszüntetik a felvételi vizsgát; vagy nekünk adnak olyan jó eszmét, hogy mi is szálljunk síkra mindazon intézetek ellen, melyekben megkivánják ugyan a gimnáziumi, vagy reáliskolai, vagy polgári iskolai bizonyítványt, de ezeken felül a felvételi vizsgát sem engedik el. Uram, bocsásd meg bűnömöt! Majd én is eltévelyedtem. Hiszen Magyarország összes gimnáziumai és reáliskolái között egyetlen egy sincsen, a ki sérelmet lát abban, hogy egyik vagy másik intézetnél bizonyítványa mellé még felvételi vizsgát is kívánnak. Pedig hát a tanárok közt is akadhatnak önzetes emberek; talán olyanok is a kik ezen nagy sérelm miatt meg tudnák ökleikkel verdesni hangosan kopogó mellököt; de nem találnak semmi sérelmet abban, hogy egy tőlük független intézet védekezik az ellen, hogy olyanok ne lépjenek át küszöbét, kiknek arra, hogy ott boldoguljanak, kilitásuk sem lehet. Az ilyen dolog csak annak fájhat, a kinek az ilyen intézkedéssel erősen a tyúkszemére tapintottak; az, a ki nem fél attól, hogy tanítványait a felvételi vizsgán még baj is érheti, nyugodtan fogadja az ilyen intézkedést.

A mint már említettem is, főgimnáziumunknál felvételi vizsga csak 1893 augusztus végén volt; ez évben már nem, valamint 1893 előtt sem. Ezt mind jó tudnia annak, a ki ezt a felháborodó vihart megszűrő nézi, hogy a nagy mondásokat kellő értékökre szállíthassa.

Hogy e tekintetben egy kis izelítővel szolgálhassak, bátor vagyok idézni a csengetyű felkötését indítványozó „Egy tanító“ úrnak mindjárt a legelső mondatát, mely így szól. „Pár év óta minden év őszén az én gondolataim között is megjelenik*) e kérdés.“ Érti alatta az én cikkkem címét: „Miért szükséges a felvételi vizsga?“ Pár év óta tehát ő már azon gondolkodott, a mit Tóth Imre tanító úr a mező-csáthi értekezleten csak 1894. július 16-án mondott ki. Helyesen; a gondolkozásnak meg kell előznie a kimondást. De, ha szabad úgy négy szem közt valamit kérdezem, mi adott okot önnek arra, hogy ezen a felvételi vizsgán pár év óta gondolkodzik? Hiszen mi csak 1893-ban határoztuk el, hogy felvételi vizsgát tartunk; még pedig azért, mert egynehány elemi iskolából olyan tanítványaink szoktak jönni az első osztályba, kik az olvasás mesterségéhez nagyon kis mértékben értenek, a számolásban szintén jóval alatta állanak a mértéknek. Lehet, hogy Ön azért előzte meg gondolkozásával a mi határozatunkat, mert maga is tudott valamit erről az állapotról s előre látta, hogy ennek jó volna valami módon elejét venni. Csak így érthetem meg töprenkedését. De ilyen módon Ön nem volt irányunkban igazságos; mert, midőn mi az Ön varakozásának eleget tettünk, pár évi gondolkozásának jogosultságát kimódoltuk, akkor repült el lepkeje, (hogy szép hasonlatát feledésbe menni ne engedjem) és kalapja alatt, melylyel lepkét akart fogni, mint szóról-szóra írja: „a szép lepke vélt helyén bogács marta össze kezeit“, már tudniillik az Ön kezeit. Látja, látja, minek is tette kalapját bogácsra? Már én ilyet nem szoktam tenni.

Cikke többi részében Ön arra számít, hogy az én mondataimat az olvasó már elfelejtette és idéz önkényesen, hamis csoportosítással, úgy, a mint céljának eléréséhez, a közönség helyes utról eltereléséhez jónak látja. Lássunk ezek közül is néhányat!

Legelőször is azt mondja a tanító úr, hogy én „a felvételi vizsga létjogosultságának megokolásául két okot hozok fel: a tanítók szegénységét és a tanítók függő voltát.“ — Nagyon téved Tanító úr! A felvételi vizsgának oka az volt, a mit már elmondtam, hogy t. i. néhány év óta olyan tanulók jöttek-kellő bizonyítvánnyal gimnáziumunk első osztályába, kik nem tudtak folyékonyan és értelmesen olvasni, nem voltak képesek helyesen könyvből sem írni, gyakran megesett, hogy az új osztály fele nem tudott egész számokat szorozni és osztani, a szorzótáblának a tudása is nagyon hiányos volt. Ez volt az ok, a többi csak az ok kutatása és azok részére, a kik azon, a mit olvasnak, szeretnek gondolkodni is, egy kis magyarázat.

A mi a bölcselkedési gyakorlatát illeti, azt teljesen mellőzöm, mert elferdített idézeteire csak azt mondhatnám, hogy legyen szíves cikkkemet még egyszer elolvasni s idézeteivel összehasonlítani. Tudom én, hogy szegény tanító is lehet jó tanító, tudom én azt, hogy más iskolából is kerül be a gimnáziumba jó tanuló, nemcsak a miskolczi ev. ref. fiúiskolából; de azt, a mit éveken keresztül tapasztaltam, ellenkezővé nem teheti másoknak bármió állítása, ha azok a mások nem látták azt, a mit én láttam. Ha nekem ahhoz az „Egy tanító“ név alatt író urhoz szerencsém lehetne, mutatnék neki meglevő névsoromból igen sok olyan gyermeket, ki egész iskolai életén keresztül annak az áldozata, hogy a gimnázium első osztályába kellő előkészület nélkül lépett. Miért ne segítettünk volna ezen egy kis fáradsággal? Miért költöttünk volna az ilyenek szülőivel haszontalanul? Miért ne mentettünk volna meg a tudományos pályának néhány olyan gyermeket, ki kellő előkészítés mellett beválthatott volna? Most már erről beszélni késő.

*) Jelenik már régen meghalt.

oly erővel, hogy menten vér borította fejét és arcát. Ekkor Hendrikben felébredt a megértett cigány önérzet, lánggra gyuladt benne a vadállati bosszú; nála levő hegyes kenyérszélő kését Bordás József hátába dőfte minden erejéből. Bordás nem is sejtén a szúrás komolyságát, tánczolni akart tovább is, de a sebéből pataként bugyogó vér nagymennyiségű vesztesége miatt ereje lankadt, elkábult, olyannyira, hogy orvost is hívtak. Dr. Ixel Soma v. orvos csakhamar megjelent s a sebet bekötötte, de már későn volt, mert a szúrás a nemesebb részeket kettészelte, s ki is szenvedett zokogó anyja kebelén. A borzasztó tett láttára a gyilkos elfutott, de a végzetes tett elkövetésénél jelen volt legények utána futottak s ha a rendőrség közbe nem lép, a gyilkost menten agyortverték volna. A gyilkost lánczra verve Farkas r. biztos a városházára vitette, honnan vasárnap folyamán a kir. ügyészség börtönébe kísérték át. Hétfőn Bulyovszky Gusztáv központi vizsgálóbíró kihallgatta, de emlékezni a kegyetlen tettére nem tud. A szencsétlen véget ért holttestét törvényszéki felboncolták s hétfőn délután óriási részvét mellett eltemették.

— **Új mintaiskola.** A diósgyőri vas- és acélgépgyárban a czélszerű iskolai épületek száma egygyel szaporodott. Az 1888-ban épült s mintaszépen berendezett fiúiskola és óvodai épület után mindinkább felmerült annak a szüksége is, hogy a régi isk. épület, melyet a fentjelzett időtől leányiskolának használtak, újjal helyettesítsék. Ugyanis a folyton szaporodó tankötelesek befogadására már kicsiny és czélszerűtlenné vált a régi isk. épület. Ezért a gyár igazgatója: Förster Nándor elhatározta egy új leányiskola építését, mely e hó 10-én adatott át a közhasználatnak. A mi az új leányiskola berendezését illeti, az a paedagogia minden követelményének megfelel. Az iskolai épületben egyes termeken kívül van külön kézimunkaterem, tanácsterem, szertár és a szolga lakása. A tantermeknél különösen meglepő az egyszerű diszes falfestés és a terem tisztán tarthatása szempontjából a falaknak embermagasságra terjedő olajos festése. Említésre méltó még a függönyök czélszerűsége, mely abban áll, hogy a függöny nem csak felhúzható, hanem le is ereszthető, a mi a világítás szabályozása szempontjából igen practicus. A két ülőses vaspadokat a gyár maga készítette és az ismert Feivel-féle padokhoz képest azokon több czélszerű változtatást tett. Valóban dicséretre méltó, hogy ily épület emelése által a vasgyár igazgatósága nemcsak munkás gyermekeinek neveléséről gondoskodik nagylelkűen, hanem az ország iskoláinak is mintát szolgáltat, melytől egészségügyi és tisztaság tekintetében másutt is életbe lehetne több czélszerű intézkedést léptetni.

— **Adomány.** A Miskolcson felállítandó Kossuthszobor javára a miskolci ifjúság egy jótékonyczélú előadás tiszta jövedelméből 10 frtot, Tamaskovics József 50 krt. adományozott.

— **A sörfogyasztási adó emelkedése** az 1893 ik vben szemben az azelőtti évekkal hallatlanul emelkedett, vármegyénkben is, s a szomszédos Gömör- és Hevesmegyékben is. Ugyanis a közölt hivatalos adatok szerint 1892 ben Borsodból 17,298 frt 51 kr. 1893-ban 47,844 frt 92 kr, Gömörből 5,624 frt 54 kr, illetve 17,933 frt 28 kr és Hevesből 7,566 frt 77 kr. 31 frt illetve 685 frt 47 kr. folyt be.

— **Vasuti és katonai egyenruhák** készítését és teljes felszerelések szállítását jutányos árak mellett elvállalja **Steinfeld és Fischer** szabóczég Miskolcson. Ugyanott az őszi-téli idényre **ujdonságok** legjobb minőségű tiszta gyapjukelmékből már raktáron vannak, melyekből minták jutányos árak jelzésével legújabb divatkép kíséretében készséggel küldetnek nevezett czég által.

— **Egy általános folttisztító-szer**, mely minden foltot a ruhákból biztosan és nyomtalanul eltávolít, már régóta égető szükséggé vált, főképen a könnyű és világos öltönyök idényében. Egy olyan kitünő szer egy angol legújabb találmánya, hozzátevé még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 kr. Ez „Rose“ általános foltszappana a „rózsá“-val; a „rózsára“ mint védjegy ügyelni kell és minden módszert határozottan visszautasítani, mely mindenütt, gyógyszerárakban, gyógyárú, diszműaru-, rövidáru-, illatszert- és fűszerkereskedésekben kapható. Nagyban és ha esetlegesen készlet valamely helyen nem volna, 25 kr. előre beküldése mellett bérmentve küldetik Visnya Sándor által Pécssett. MISKOLCZON kapható: Szabó Béla droguista, Kálnai Lipót, Máhr Károly, Bodnár Gyula, Hesz Jenő, Nagy Miklós, Schönwald és Braun uraknál.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Németh Imre.**
Kiadó: **Wesselényi Géza.**

CSERÉPKÁLYHÁK.

A diós-győri kályha- és terracottagyár nagymennyiségű kész

cserépkályhákat

tart raktáron s azokat a n. é. közönség figyelmébe ajánlja.

A kályhák árai **jutányosak.**

A kályha anyagminősége **felülmulhatatlan**

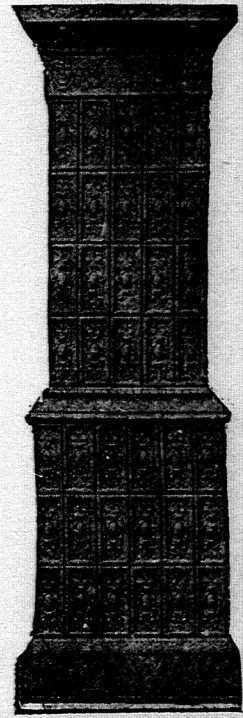
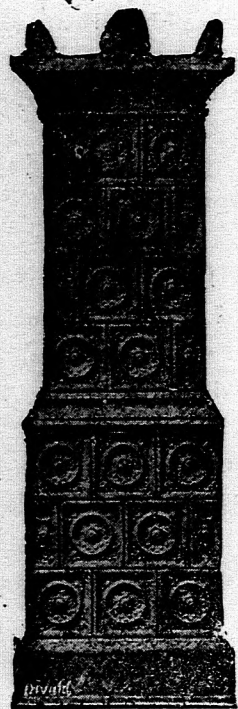
Kivitele **kifogástalan.**

3-6

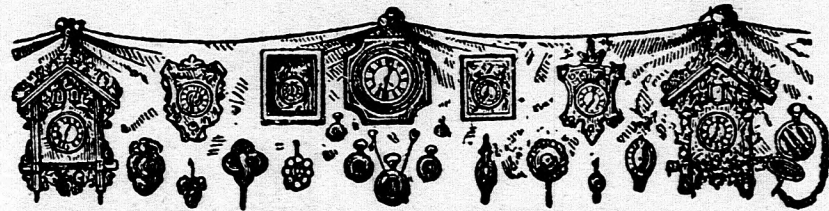
Megrendelések a

miskolczi gőztéglagyár

részvénytársaság miskolczi irodájába intézendők, (Püspök-
utca 5.) a hol is a mintarajzok megtekinthetők.

Mindennemű ékszer- és órajavitások gyorsan és jutányo an készíttetnek. Vid ki merendelés k gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen eszközöztetnek.

Régi ékszerárgyak legmagasabban becsültnék vagy vároltatnak. Tölem vásárolt óráknál 3 évi, javítás knál és használt óráknál 1 évi lelkiismeretes jótállás vállalatik.

BURGER L.

ÓRAS és ÉKSZERESZ

MISKOLCZON, Széchenyi-utca 123. sz. a., Tóth Pál-féle házban.
Angol és svajczi órák raktára.

FALI- ÉS ZSEBÓRÁK JEGYZÉKE.

Nagy inga óra	7.80 fttól felj.	Finom ezüst anker remontoir kettős fedél	14.— fttól felj.
„ „ ütőóra	11.— „ „	Fali járó keret óra	1.20 „ „
„ „ negyedóra ütő	25.— „ „	„ „ ütő	2.20 „ „
Francia ébresztő	2.20 „ „	Valódi tullaórák	14.— „ „
Vasuti	3.— „ „	„ „ dupla köpeny	20.20 „ „
Irodai kerek fali óra 8 nap felhuzó	3.80 „ „	Kis inga járó óra	5.— „ „
Nickel hengeróra	4.— „ „	Ugyanaz ütővel	7.— „ „
Finom ezüst hengeróra	5.— „ „	Vasuti ébr. óra naptárral	3.50 „ „
„ „ horgonyóra	5.50 „ „	Renaissanc stíli inga óra	12.— „ „
„ „ remontoir	7.50 „ „	Ugyanaz ütő szerkezettel	17.— „ „
Duplafedeli ezüst rem.	9.— „ „	Egyszerű kakukos óra	5.— „ „
Ezüst anker remontoir	10.— „ „	Svájci ház kakukos óra	8.— „ „
Fin. női heng. órakulesos	13.— „ „	Disz serkentők	8.— „ „
Finom női arany hengeróra	18.— „ „	Ebédlo órák	16.— „ „
„ „ dupla fedél	18.— „ „	Fali serkentő óra	3.50 „ „
Finom ezüst anker rem.	12.— „ „		

14 próbás aranygyűrűk 1.50-től feljebb. Arany függők 1.20-tól feljebb. Valódi gyémántgyűrűk 7 fttól feljebb. Fülbevalók 7 fttól feljebb. Ezüst lánczok 2 fttól feljebb.

5-15 KOSSUTH-ÉBRESZTŐ ARCZKÉPPÉL 2 FRT 60 KR.

Lefaux és Lancaster fegyverek és töltény-hüvelyek.

Idényi árukat

van szerencsém ajánlani jutányos árak mellett.

Önrépakiemelő-villák,

tisztító kések és rakodó villák,

valamint fa- és szénfütési vaskályhák nagy raktára

és az eperjesi kályhagyár bizománya.

Minta és izlés szerinti rendelvények eszközölhetők.

Jól zománczott konyhaedények és berendezések,

valamint gazdasági szerek raktára.

Leverő norton és szivattyus kutak. Tűzbiztonsági pénzszekrények raktára.

Köszén centeri, királdi, salgó-tarjani és poroszthoni,

mire rendelvények már elfogadtatnak, kívánatra házhoz szállítva helyben.

MERKLYULA

vas-, szerszám- és fegyverkeresked.

•••• Szobasürgönyök és külön alkatrészek ••••

Tűzijátékok és szerek.

Lő- és robbanó por.

Elegáns úriruhákat készít Lichtmann József

férfiszabó Széchenyi-utca 134. szám, a Lloyd-szállóval szemben.